

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EMBERI JOGOK EURÓPAI BÍRÓSÁGA

ELSŐ SZEKCIÓ

S.S. ÉS MÁSOK kontra MAGYARORSZÁG ÜGY

(56417/19. és 44245/20. sz. kérelmek)

ÍTÉLET

Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikk • Külföldiek kollektív kiutasításának a tilalma • A két migráns család kitoloncolása a magyar–szerb határon felállított határkerítés külső oldalára kiutasításnak minősült • A kérelmezők egy repülőtéren, hivatalos határátkelőhelyen keresztül próbáltak Magyarországra belépni, és jelentkeztek a határőröknél • Azonnali kitoloncolás egy olyan országba, ahonnan a kérelmezők nem érkeztek, anélkül, hogy a kérelmezők érveit és a különösen sérülékeny kérelmező gyermekek szükségleteit megvizsgálták volna • Kollektív jellegű kitoloncolás anélkül, hogy a kérelmezőknek tényleges lehetősége lett volna érvek előterjesztésére a kitoloncolás ellen
3. cikk (eljárásjogi ág) • Kiutasítás • A nemzeti hatóságok elmulasztották megvizsgálni, hogy a kérelmezők Szerbiában hozzáférnek-e megfelelő, a visszaküldéssel szemben védelmet nyújtó menekültügyi eljáráshoz

STRASBOURG

2023. október 12.

Az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdésében foglalt körülmények beálltával válik véglegessé. Szerkesztői változtatás alá eshet.

Az S.S. és mások kontra Magyarország ügyben

Az Emberi Jogok Európai Bírósága (Első Szekció) Kamaraként tartott ülésén, amelynek tagjai voltak:

Marko Bošnjak, *elnök*,
Alena Poláčková,
Krzysztof Wojtyczek,
Latif Hüseyinov,
Paczolay Péter,
Gilberto Felici,
Erik Wennerström, *bírák*

és Renata Degener, *a Szekció hivatalvezetője*

Figyelemmel:

a Magyarország ellen az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló egyezmény („az Egyezmény”) 34. cikke alapján hét jemeni és három afgán állampolgár által a mellékelt táblázatban jelzett időpontokban benyújtott 56417/19. és 44245/20. sz. kérelmekre;

azon döntésre, hogy a 44245/20. sz. kérelem kerüljön közlésre a magyar kormány („a Kormány”) felé;

azon döntésre, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével, az Egyezmény 3. cikkének eljárásjogi ágával, valamint az Egyezménynek a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével együtt olvasott 13. cikkében biztosított hatékony jogorvoslat állítólagos hiányával kapcsolatos panaszok, továbbá a 44245/20. sz. kérelemben előterjesztett, az Egyezmény 3. cikkével együtt olvasott 13 cikk alapján tett panasz kerüljön közlésre a Kormány felé, az 56417/19. sz. kérelem többi részét pedig nyilvánítsa elfogadhatatlannak a Bíróság;

azon döntésre, hogy a kérelmezők neve ne kerüljön nyilvánosságra;

az alperes Kormány által benyújtott észrevételekre, és a kérelmezők által előterjesztett válaszeszrevételekre;

a Szekció elnökétől a beavatkozásra engedélyt kapott IDEAS Kutatási és Szociális Fejlesztési Központ (IDEAS Centre for Research and Social Development) által benyújtott észrevételekre;

2023. szeptember 19-én tartott zárt ülésén lefolytatott tanácskozását követően,

Az említett időpontban elfogadott alábbi ítéletet hozza:

BEVEZETÉS

1. Az ügyek két – a budapesti repülőtéren elfogott – család (jemeni, illetve afgán állampolgárok) Magyarországról Szerbiába történt, állítólagosan anélkül végrehajtott kitoloncolásával kapcsolatosak, hogy helyzetük egyéniesített értékelésére sor került volna.

A TÉNYEK

2. A kérelmezők adatait a mellékelt táblázat tartalmazza. A kérelmezőket Győző G., Budapesten praktizáló ügyvéd képviselte.

3. A Kormányt a képviselője, Tallódi Z. képviselte az Igazságügyi Minisztériumból.

4. Az ügyek tényei az alábbiak szerint foglalhatók össze.

I. 56417/19. SZ. KÉRELEM

5. A kérelmezők egy anyja (az első kérelmező), az anyja öt gyermeke (a harmadik-hetedik kérelmezők), akik közül kettő (a hatodik és a hetedik kérelmező) kiskorú (14, illetve 11 éves) volt a szóban forgó események idején, valamint egyik rokonuk (a második kérelmező). A kérelmezők 2019. április 21-én Isztambulon keresztül Jemenből érkeztek a Budapest Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtérre („budapesti repülőtér”). A határellenőrzésnél hamis diplomata úti okmányokat használtak, amit a rendőrség felfedezett, és ami miatt őrizetbe vették őket.

6. A kérelmezőkkel szemben még ugyanazon a napon magyarországi belépést megtagadó, és az indulási országba, Törökországba történő visszatérést elrendelő határozatokat hoztak. A visszaútra a tervek szerint egy másnap induló repülőjáratral került volna sor. Egy kirendelt arab tolmács ismertette a kérelmezőkkel a határozatot és az eljárást. A kérelmezőket a repülőtéren egy kijelölt szálláson helyezték el, ahol átkutatták a holmijaikat, és megtalálták a valódi útleveleiket. Ekkor a kérelmezők egy beszélgetés keretében közölték a repülőtéri rendőrség egyik rendőrével, hogy a háború miatt menekültek el Jemenből. Azt is elmondták, hogy a hetedik kérelmező Down-szindrómás volt, az ötödik kérelmezőnek pedig olyan egészségügyi problémái voltak, amelyeket Jemenben nem lehetett kezelni.

7. Az első kérelmező ellen büntetőeljárás indult hamis diplomáciai úti okmányok felhasználásával és embercsempészettel kapcsolatos bűncselekmények elkövetésének a gyanúja miatt.

8. A kérelmezők 2019. április 22-én szóban és írásban menedékjogot kértek. Ekkor felfüggesztették a tervezett járatral Törökországba történő visszaszállításukra irányuló eljárást. A kérelmezőknek átnyújtottak egy arab nyelvű szórólapot, amely azt a tájékoztatást tartalmazta, hogy egy ideiglenes határátkelőhelyhez kísérik őket, és hogy menedékjogi kérelmüket a Szerbia területéről megközelíthető tranzitónában nyújthatják be.

9. Mielőtt a magyar–szerb határhoz vitték a kérelmezőket, a repülőtéri rendőrség bűnügyi osztályának rendőrei kihallgatták az első kérelmezőt. Az első kérelmező elismerte, hogy hamis okmányokat használt, de elmagyarázta, hogy ez volt az egyetlen mód arra, hogy biztonságos országba juthassanak. A harmadik és a negyedik kérelmezőt is kihallgatták. A Kormány szerint a kérelmezőket meglátogatta a jemeni nagykövetség meghatalmazott tanácsadója, az első kérelmező számára pedig tolmácsot és védőügyvédet rendeltek ki.

10. Ugyanazon a napon este 9 óra körül a kérelmezőket a magyar–szerb határon felállított határkerítés egyik kijárat kapujához vitték, és április 23-án az éjszaka első óráiban átadták őket a helyi (magyar) rendőröknek. Ez az intézkedés a jelek szerint a menedékjogi törvény 80/J. § (1) bekezdésén alapult, amely előírta, hogy menedékjog iránti kérelmet személyesen csak a tranzitónában lehet benyújtani (lásd a 21. pontot alább), valamint az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdésén, amely felhatalmazta a rendőrséget arra, hogy az országban jogellenesen tartózkodó külföldieket haladéktalanul a magyar–szerb határon felállított határkerítés külső oldalára kísérje át (lásd a 22. pontot alább). A kérelmezőket éjszaka fél kettő körül arra kényszerítették, hogy Szerbia irányába gyalogoljanak. A rendőrség állítólag fegyvert fogott a kérelmezőkre, és az egyik kiskorú kérelmezőt megrángatta, mivel nem volt hajlandó gyalogolni. Aznap éjjel a kérelmezők egy elhagyatott épületben találtak alvóhelyet, és később állítólag csempészek kirabolták őket.

11. Egy hónappal a Szerbiába való belépést követően a kérelmezőknek sikerült benyújtaniuk menedékjog iránti kérelmüket a szerb hatóságokhoz, és a belgrádi Krnjača Menekültügyi Központban helyezték el őket. Később Ausztriában menekültstátuszt kaptak.

12. Egy 2022. novemberéből származó friss információ szerint 2022. május 17-én az elsőfokú bíróság felmentette az első kérelmezőt a hamis úti okmányok használatával és az embercsempészettel kapcsolatos vádak alól (lásd a fenti 7. pontot), többek között a

menekültügyi egyezmény 31. cikke alapján (lásd a 30. pontot alább); a fellebbviteli eljárás még folyamatban van.

II. A 44245/20. SZ. KÉRELEM

13. A kérelmezők egy anyja (a nyolcadik kérelmező) és annak két felnőtt gyermeke (a kilencedik és a tizedik kérelmező). A kérelmezők szerint a rossz biztonsági helyzet, és az üldöztetéstől való félelem miatt hagyták el Afganisztánt, mivel a kilencedik kérelmező egy olyan nem kormányzati szervezetben tevékenykedett, amely – többek között – a nők elleni erőszak és a kényszerházasság kriminalizálása mellett kampányolt. 2019. december 20-án Dubajon keresztül érkeztek a budapesti repülőtérre. A határellenőrzésnél hamis úti okmányokat használtak, amit a rendőrség felfedezett, és ami miatt őrizetbe vették őket.

14. Őrizetbe vételük után a kérelmezők azonnal kézzel írt menedékjogi kérelmet terjesztettek elő angol és dari nyelven.

15. A kérelmezők ellen büntetőeljárás indult hamis úti okmányok felhasználásával kapcsolatos bűncselekmény elkövetésének a gyanúja miatt. A Kormány szerint az eljárásban védőügyvédet és tolmácsot rendeltek ki részükre. A nyolcadik és a kilencedik kérelmezőt kihallgatták. Kihallgatásuk során a kérelmezők megismételték, hogy menedékjogot kívánnak kérni, és elmondták, hogy Dubajból egy embercsempész szervezte meg az útjukat, s hogy ez volt az egyetlen lehetőségük arra, hogy nemzetközi védelmet kérjenek Európában. Hivatkoztak az afganisztáni rossz biztonsági helyzetre, és a kilencedik kérelmező tevékenysége miatti kockázatra (lásd a fenti 13. pontot). A kérelmezők szerint a rendőrség egy fárszi nyelven beszélő tolmács segítségével közölte velük, hogy menedékjog kérése esetén hosszú ideig egy zárt táborban kell maradniuk, amibe ők beleegyeztek. Kaptak egy magyar nyelvű dokumentumot a kitoloncolásukról, amit a tolmács tanácsára aláírtak. A rendőrségi jelentések megjegyezték, hogy mielőtt a kérelmezők menedékjogi kérelmet terjesztettek elő, Magyarország területén jogellenesen tartózkodó személyeknek tekintették őket, és ezért az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdésében foglalt intézkedést alkalmazták velük szemben (lásd a 22. pontot alább).

16. Ezt követően még aznap (2019. december 20-án) 14.30 óra körül ugyanazon jogszabály alapján, mint amelyet az első-hetedik kérelmezőkkel szemben is alkalmaztak, a magyar–szerb határhoz szállították a kérelmezőket (lásd a fenti 10. pontot). 17.40 óra körül a határkerítésnél átadták őket a helyi rendőröknek. A kérelmezők kérték, hogy ne toloncolják ki őket, és megismételték, hogy menedékjogot kívánnak kérni. 17.50 órakor arra utasították őket, hogy a határkerítésen lévő kapun keresztülhaladva Szerbia irányába menjenek.

17. A kérelmezők ezután körülbelül egy órát gyalogoltak, mire eljutottak egy szerbiai szállásra, ahol az éjszakát töltötték. Ezt követően jelentkeztek a szerb rendőrségen, akik a (szerbiai) Vranje tranzitközpontba irányították őket, ahol nem lehetett menedékjogot kérni. Néhány hónappal később áthelyezték őket a (szerbiai) Šid tranzitközpontba, de ott sem volt hozzáférésük menekültügyi eljáráshoz.

18. A kérelmezők menekültstátuszt kaptak Németországban, ahol jelenleg is tartózkodnak. Mivel a magyar hatóságok nem ismerték a kérelmezők tartózkodási helyét, az ellenük folyó büntetőeljárást 2021. december 17-én felfüggesztették.

A RELEVÁNS JOGI KERET A HAZAI JOG

19. A harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 40. §-ának a szóban forgó időszakban hatályos szövege kimondta:

„(1) A határforgalmat ellenőrző hatóság a kilencven napot meg nem haladó, tervezett időtartamú tartózkodás céljából beutazni kívánó harmadik országbeli állampolgár államhatáron történő beléptetését a Schengeni határ-ellenőrzési kódex rendelkezései alapján megtagadja, és – érdekeinek figyelembevételével – visszairányítja

- a) annak az országnak a területére, ahonnan érkezett;
- b) annak az országnak a területére, amely a harmadik országbeli állampolgárt visszafogadni köteles;
- c) annak az országnak a területére, ahol a harmadik országbeli állampolgár szokásos tartózkodási helye van;
- d) bármely más államba, ahova a harmadik országbeli állampolgár beutazhat.

...

(3) A beléptetés megtagadásával szemben fellebbezésnek nincs helye.”

20. A biztonságos harmadik ország fogalmával kapcsolatosan a menedékjogról szóló 2007. évi LXXX. törvény – többek között – kimondta:

51. §

„(1) Ha a dublini rendeletek alkalmazásának feltételei nem állnak fenn, a menekültügyi hatóság dönt a kérelem elfogadhatósága kérdésében ...

(2) Elfogadhatatlan a kérelem, ha

...

e) a kérelmező vonatkozásában van olyan harmadik ország, amely rá nézve biztonságos harmadik országnak minősül;...

(4) A (2) bekezdés e) pontja alapján a kérelem elfogadhatatlanságának megállapítására csak abban az esetben kerülhet sor, ha a kérelmező

a) a biztonságos harmadik országban tartózkodott, és lehetősége lett volna ebben az országban a 2. § i) pontjában foglaltaknak megfelelő hatékony védelem igénylésére;

b) annak területén átutazott, és lehetősége lett volna ebben az országban a 2. § i) pontjában foglaltaknak megfelelő hatékony védelem igénylésére;

c) ott rokoni kapcsolatokkal rendelkezik és az ország területére beléphet; vagy

d) a biztonságos harmadik ország az elismerését kérő kiadatását kéri.

(5) A (4) bekezdés a) és b) pontjában foglaltak esetén az elismerését kérőnek kell bizonyítania, hogy ebben az országban nem volt lehetősége hatékony védelemre a 2. § i) pontjában foglaltak értelmében.

...

(11) A (2) bekezdés e) pontjának ... alkalmazása esetében a kérelmező az e tény vele való közlését követően haladéktalanul, de legkésőbb a közlést követő 3 napon belül nyilatkozhat arra vonatkozóan, hogy az ő egyéni esetében adott ország miért nem minősül biztonságos származási, vagy biztonságos harmadik országnak.”

51/A. §

„Amennyiben a biztonságos származási ország, vagy a biztonságos harmadik ország a kérelmezőt nem veszi át, vagy nem veszi vissza, a menekültügyi hatóság döntését visszavonja és az eljárást folytatja.”

53. §

„...

(2) A kérelmet elfogadhatatlanság miatt ... elutasító döntéssel szemben bírósági felülvizsgálatnak van helye. A felülvizsgálati kérelem előterjesztésének – az ... 51. § (2) bekezdés e) pontja alapján hozott döntések kivételével – nincs halasztó hatálya a döntés végrehajtására.

...”

21. A menedékjogról szóló törvény 80/J. § (1) bekezdése kimondta, hogy menedékjog iránti kérelmet a menekültügyi hatóság előtt személyesen, kizárólag a tranzitónában lehet benyújtani, kivéve, ha az elismerését kérő személyi szabadságot érintő kényszerintézkedés hatálya alatt áll, vagy jogszerűen tartózkodik Magyarország területén, és nem kéri befogadóállomáson történő elhelyezését. A 80/J. § (3) bekezdése kimondta, hogy a rendőr a Magyarország területén jogellenesen tartózkodó, menedékjog iránti kérelem előterjesztése iránti szándéknyilatkozatot tevő külföldit az államhatárról szóló törvényben meghatározott államhatár rendjének védelmét biztosító létesítmény kapuján átvezeti. A külföldi a menedékjog iránti kérelmét a két tranzitóna valamelyikében nyújthatja be.

22. Az államhatárról szóló 2007. évi LXXXIX. törvény („az államhatárról szóló törvény”) 5. § (1b) bekezdése felhatalmazta a rendőrséget arra, hogy tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet idején a rendőr Magyarország területén feltartóztassa a Magyarország területén jogellenesen tartózkodó külföldit, és a határkerítés legközelebbi kapuján átkísérje, kivéve, ha bűncselekmény gyanúja merül fel. A „tömeges bevándorlás okozta válsághelyzet”-et 2015 szeptemberében hirdették ki, és azóta folyamatosan meghosszabbították. A legutóbbi meghosszabbítás – amely 2023. szeptember 7-ig tart – 2023. február 21-én lépett hatályba.

II. AZ EURÓPAI UNIÓS JOG ÉS GYAKORLAT

23. Az Európai Unió (EU) jogot és gyakorlatot – beleértve a harmadik országok illegálisan tartózkodó állampolgárainak visszatérésével kapcsolatban a tagállamokban használt közös normákról és eljárásokról szóló 2008. december 16-i 2008/115/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv („visszatérési irányelv”) releváns részeit – a *Shahzad kontra Magyarország* ítélet (12625/17. sz. ügy, 21-26. pontok, 2021. július 8.) foglalja össze. A jelen ügy szempontjából az alábbi további uniós joganyag releváns.

A. Az Európai Parlament és a Tanács 2013/32/EU irányelve (2013. június 26.) a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó közös eljárásokról (átdolgozás) („eljárási irányelv”).

24. Az eljárási irányelv preambuluma (27) bekezdése kimondja:

„Tekintettel arra, hogy azok a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek, akik kifejezték azon kívánságukat, hogy nemzetközi védelem iránt folyamodjanak, nemzetközi védelmet kérelmezőknek tekintendők, meg kell felelniük az ezen irányelvben [2013/32/EU irányelv] meghatározott kötelezettségeknek, és élvezniük kell az ezen irányelvekben meghatározott jogokat. Ennek érdekében a tagállamoknak a lehető legkorábban nyilvántartásba kell venniük a tényt, hogy e személyek nemzetközi védelem kérelmezői.”

25. „Az eljáráshoz való hozzáférés” címet viselő 6. cikk kimondja:

Az eljáráshoz való hozzáférés

„1. Ha bárki nemzetközi védelemért folyamodik valamely, a nemzeti jog alapján az ilyen kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósághoz, a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő három munkanapon belül sor kell, hogy kerüljön.

Ha olyan egyéb hatósághoz folyamodnak nemzetközi védelemért, amelyhez feltehetően ilyen kérelmek érkeznek, de a nemzeti jog alapján nincs hatásköre a nyilvántartásba vételre, a tagállamok biztosítják, hogy a nyilvántartásba vételre a kérelmezést követő hat munkanapon belül sor kerüljön.

A tagállamok gondoskodnak arról, hogy a fentebb említett egyéb hatóságok, amelyekhez feltehetően nemzetközi védelem iránti kérelmekkel fordulnak – mint például a rendőrség, a határőrség, a bevándorlási hivatal és a fogdák személyzete – a megfelelő információk birtokában legyenek, és személyzetük részesüljön a feladatai ellátásához szükséges szintű képzésben, valamint utasítást kapjon arra, hogy tájékoztassa a kérelmezőket arról, hogy hová és hogyan kell benyújtani a nemzetközi védelem iránti kérelmet.

2. A tagállamok biztosítják, hogy a nemzetközi védelemért folyamodó személyeknek ténylegesen lehetőségük legyen arra, hogy kérelmüket mielőbb benyújtsák. Ha a kérelmező nem saját maga nyújtja be a kérelmet, a tagállamok ennek megfelelően alkalmazhatják a 28. cikket.

3. A 2. bekezdés sérelme nélkül a tagállamok előírhatják, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek személyesen és/vagy valamely kijelölt helyen kerüljenek benyújtásra.

...”

B. Az Európai Unió Bíróságának (EUB) 2020. június 25-i, a *Ministerio Fiscal* ügyben (nemzetközi védelem iránti kérelem befogadására jogosult hatóság) hozott ítélete, C-36/20 PPU, EU:C:2020:495

26. A San Bartolomé de Tirajana-i 3. sz. Előzetes Vizsgálati Bíróság által előterjesztett, többek között a külföldi állampolgárok fogvatartásáról döntő, az eljárási irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése alapján az EUB által „egyéb hatóságok”-nak tekintett magisztrátusokra háruló kötelezettségekkel kapcsolatos előzetes döntéshozatali kérelemre válaszolva az EUB az alábbi következtetésekre jutott:

„80. Márpedig amennyiben a nemzetközi védelem iránti kérelmet a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében vett „egyéb” hatóság előtt nyújtották be, ez a rendelkezés a kérelem benyújtásától számított hat munkanapos határidőt biztosít az érintett tagállam számára, hogy a kérelmet nyilvántartásba vegye.

81. Ahhoz, hogy ezt a különösen rövid határidőt tiszteletben lehessen tartani, különösen a nemzetközi védelem iránti kérelmek megvizsgálására irányuló eljárás hatékonyságának és gyorsaságának biztosítása céljából elengedhetetlen, hogy ez a hatóság közölje a birtokában lévő iratokat a nemzeti jog értelmében a kérelem nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkező hatósággal.

82. E közlés hiányában ... súlyosan sérülne maga a 2013/32 irányelvnek, és különösen ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének a nemzetközi védelemmel kapcsolatos eljáráshoz való hatékony, könnyű és gyors hozzáférés garantálására irányuló célkitűzése.

83. A második kérdésre tehát azt a választ kell adni, hogy a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második és harmadik albekezdését akként kell értelmezni, hogy a vizsgálóbíróságnak az e rendelkezés értelmében vett „egyéb hatóságként” fennálló minőségében egyrésztől tájékoztatnia kell a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat a nemzetközi védelem iránti kérelem benyújtásának részletes szabályairól, másrészt pedig – amennyiben a harmadik országbeli állampolgár kinyilvánította az e kérelem benyújtására irányuló szándékát – továbbítania kell az iratokat a hatáskörrel rendelkező hatóságnak az említett kérelem nyilvántartásba vétele céljából, hogy ez a harmadik országbeli állampolgár részesülhessen a befogadásnak a [nemzetközi védelmet kérelmezők befogadására vonatkozó szabályok megállapításáról szóló] 2013/33 irányelv (átdolgozás) 17. cikkében előírt anyagi feltételeiből és az ott előírt egészségügyi ellátásokból.”

C. Az EUB (Nagykamara) 2020. december 17-i, a *Bizottság kontra Magyarország* ügyben (nemzetközi védelmet kérelmezők befogadása) hozott ítélete, C 808/18, EU:C:2020:1029

27. A *Shahzad*-ügyben hivatkozottakon (lásd a fenti 25. pontot) túl az EUB az alábbi megállapításokat tette a nemzetközi védelmi eljáráshoz való hozzáféréssel kapcsolatosan:

„90. ... Az uniós jogalkotó ezáltal szélesen határozta meg azon hatóságok fogalmát, amelyekhez anélkül, hogy a nemzetközi védelem iránti kérelmek nyilvántartásba vételére hatáskörrel rendelkeznének, a 2013/32 irányelv 6. cikke (1) bekezdésének második albekezdése értelmében feltehetően ilyen kérelmek érkeznek. Így valamely nemzeti hatóságot főszabály szerint ilyennek kell tekinteni abban az esetben, ha előfordulhat, hogy valamely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy nemzetközi védelem iránti védelmet terjeszt elé (lásd ebben az értelemben: 2020. június 25-i ... ítéletet [a fenti 26. pontban]). Végül ezen irányelv 6. cikke (1) bekezdésének harmadik albekezdése kifejezetten ilyen hatóságokként említi a rendőrséget, a határőrséget, a bevándorlási hivatalt és a fogdák személyzetét.

...

97. Az ilyen [nemzetközi védelem iránti] kérelmet egyébiránt előterjesztettnek kell tekinteni attól az időponttól, amikor az érintett személy a 2013/32 irányelv 6. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságok valamelyike előtt kinyilvánította azon szándékát, hogy nemzetközi védelemben kíván részesülni, anélkül hogy e szándék kinyilvánítását bármilyen adminisztratív alakisághoz köthetnék (lásd ebben az értelemben: 2020. június 25-i ... ítéletet) [a fenti 26. pontban]).

98. A 2013/32 irányelv 6. cikkéből tehát az következik, hogy bármely harmadik országbeli állampolgár vagy hontalan személy jogosult arra, hogy nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesszen az e cikkben említett hatóságok valamelyike elé, az ilyen hatóságok egyike előtt kifejezve a nemzetközi védelem igénybevételére irányuló szándékát.

...

103. Következésképpen valamely tagállam az említett irányelv 6. cikke hatékony érvényesülésének megsértése nélkül nem késleltetheti indokolatlanul azt az időpontot, amikor az érintett személy előterjesztheti a nemzetközi védelem iránti kérelmét.”

28. A jogellenesen az országban tartózkodó harmadik országbeli állampolgároknak az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdése alapján történő kitoloncolásával kapcsolatban az EUB a visszatérési irányelvre (2008/115 irányelv) hivatkozva – többek között – az alábbiakat állapította meg:

„245. Másodszor, meg kell állapítani, hogy ezen irányelv 2. cikkének (2) bekezdése felsorolja azokat az okokat, amelyek miatt a tagállamok úgy dönthetnek, hogy az e 3. cikk 2. pontja értelmében jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárt kivonják az említett irányelv hatálya alól.

246. Mindemellett nem vitatott, hogy az államhatárról szóló törvény 5. §-ának (1b) bekezdése nem korlátozza a rendelkezéseinek hatályát a jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárok azon kategóriáira, akik tekintetében a 2008/115 irányelv 2. cikkének (2) bekezdése felhatalmazza a tagállamokat az ezen irányelvtől való eltérésre. Egyébként pedig Magyarország nem állítja, hogy ezen 5. § (1b) bekezdése az említett 2. cikk (2) bekezdésében előírt kivételek egyikének hatálya alá tartozna.

247. Harmadszor, amennyiben valamely harmadik országbeli állampolgár a 2008/115 irányelv hatálya alá tartozik, a kiutasítása tekintetében főszabály szerint az irányelvben előírt közös normáknak és eljárásoknak kell rá vonatkozniuk, amíg a tartózkodás adott esetben nem válik szabályossá ...

...

249. Így az illetékes nemzeti hatóságok, miután megállapították a tartózkodás jogellenességét, a 2008/115 irányelv 6. cikkének (1) bekezdése értelmében és az említett irányelv 6. cikkének (2)–(5) bekezdésében szereplő kivételek sérelme nélkül kötelesek kiutasítási határozatot hozni (2014. december 11-i *Boudjlida* ítélet, C-249/13, EU:C:2014:2431, 46. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

250. A 2008/115 irányelv (6) preambulumbekkezdéséből továbbá az következik, hogy e kiutasítási határozatot tisztességes és átlátható eljárásban kell meghozni. ...

...

254. A jelen ügyben először is meg kell állapítani, hogy Magyarország nem vitatja, hogy az államhatárról szóló törvény 5. §-ának (1b) bekezdése értelmében a területén jogellenesen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat kényszerrel a határkerítés túloldalára lehet kísérni, anélkül hogy előzetesen betartanák a 2008/115 irányelv 5. cikkében, 6. cikkének (1) bekezdésében, 12. cikkének (1) bekezdésében és

13. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárásokat és garanciákat. E tekintetben hangsúlyozni kell, hogy a rendőrségi intézkedésekre vonatkozó, Magyarország által hivatkozott és a jelen ítélet 240. pontjában összefoglalt garanciák nyilvánvalóan nem tekinthetők a 2008/115 irányelv által előírtaknak megfelelő garanciáknak.

...

266. A fenti megfontolások összességéből az következik, hogy Magyarország – mivel a bűncselekménnyel gyanúsítottak kivételével a nemzeti területen jogellenesen tartózkodó valamennyi harmadik országbeli állampolgár kitoloncolását lehetővé tette a 2008/115 irányelv 5. cikkében, 6. cikkének (1) bekezdésében, 12. cikkének (1) bekezdésében és 13. cikkének (1) bekezdésében előírt eljárások és garanciák tiszteletben tartása nélkül – nem teljesítette az e rendelkezésekből eredő kötelezettségeit.”

III. EURÓPA TANÁCSI ÉS MÁS NEMZETKÖZI JOGANYAG

29. A vonatkozó joganyagot a fent hivatkozott *Shahzad* -ügyben hozott ítélet 27-31. pontjai foglalják össze. Ezen túlmenően az alábbi joganyag releváns a jelen ügyben.

A. A menekültek helyzetére vonatkozó egyezmény és annak értelmezése

30. Az 1951. július 28-án elfogadott, a menekültek helyzetére vonatkozó egyezmény (189 UNTS 137) („menekültügyi egyezmény”) 31. cikkének 1. bekezdése kimondja:

“A Szerződő Államok az országba való jogellenes belépésük, vagy tartózkodásuk miatt nem sújtják büntetéssel azokat a menekülteket, akik közvetlenül olyan területről érkeztek, ahol életük, vagy szabadságuk az 1. Cikkben foglalt meghatározás értelmében veszélyeztetve volt, és akik engedély nélkül lépnek be területükre, illetőleg tartózkodnak ott, feltéve, hogy haladéktalanul jelentkeznek a hatóságoknál és kellőképpen megindokolják jogellenes belépésüket, illetőleg jelenlétüket.”

31. 2017. március 15-én az „Az illegális belépés és tartózkodás büntetlenül hagyása: Az 1951. évi menekültügyi egyezmény 31. cikkének értelmezése és alkalmazása” című szakértői kerekasztal-beszélgetésen a menekültügyi egyezmény 31. cikkének értelmezését vitatták meg a résztvevők. A kerekasztal-beszélgetést, amelynek házigazdája az Oxfordi Egyetem Menekültügyi Tanulmányok Központja (Refugee Studies Centre of the University of Oxford) volt, az ENSZ Menekültügyi Főbiztossága egy olyan tágabb projekt részeként szervezte meg, amelynek célja – a Főbiztosság mandátumának megfelelően – a menekültügyi egyezmény 31. cikkének értelmezésére és alkalmazására vonatkozó iránymutatások kidolgozása volt. A megbeszéléshez – többek között – a menekültügyi egyezmény 31. cikkével kapcsolatos joganyagot és gyakorlatot bemutató, átfogó háttér tanulmány készült. A kerekasztal-beszélgetés összefoglaló következtetéseinek releváns részei az alábbi megállapításokat tartalmazzák:

Az 1951. évi egyezmény 31. cikkének tárgya és célja

„...“

3. Az 1951. évi egyezmény 31. cikkének (1) bekezdése elismeri, hogy a menedék kereséséhez való jog gyakorlása során a menekültek gyakran kénytelenek engedély vagy okmányok nélkül, vagy elégtelen, hamis vagy hamisított okmányokkal érkezni és belépni egy adott területre, vagy tartózkodni egy adott területen.”

Haladéktalan jelentkezés a hatóságoknál

„...“

17. A repülőterekre érkező, hamis vagy hamisított dokumentumokat felmutató menekültek helyzetét különösen fontos kezelni és tisztázni. Lehet olyan érvet felhozni, hogy a menekültek közvetlenül az

érkezésükkor menedékjogot kérhetnek, ezért nincs okuk hamis vagy hamisított dokumentumokat bemutatni. Azonban, míg bizonyos esetekben ésszerű lehet annak elvárása a menekülttől, hogy megérkezése után haladéktalanul menedékjogot kérjen (vagy legalábbis ne késlekedjen indokolatlanul a kérelem benyújtásával), az újonnan érkezett menekültek ésszerűen tarthatnak a gyorsított eljárásban történő visszairányítástól, és a határátkelőket vagy a belépési pontokat nem tekintik biztonságos vagy megfelelő helynek a menedékjog iránti kérelem benyújtására. Ezt a menekültügyi realitást több olyan nemzeti bíróság is elismerte, amely a 31. cikkben biztosított védelmet az országba való belépéshez szükséges hamis vagy hamisított dokumentumok használatára is kiterjesztette. Továbbá szükséges lehet, hogy az állami tisztviselők azonosítsák a menedékkérőket, különösen a gyermekeket és más, speciális igényű menekülteket, és hogy a megfelelő hatóságokhoz és eljárásokhoz irányítsák őket ahelyett, hogy a bevándorlási hatóságoknál történő jelentkezésre utasítanák őket.”

Alapos ok valószínűsítése az illegális belépéshez vagy jelenléthez

„18. A menekülteknek alapos okot kell valószínűsíteniük az illegális belépéshez vagy jelenléthez. A ténybeli kontextustól függően, az üldöztetéstől való megalapozott félelem önmagában is 'alapos ok' lehet az illegális belépésre vagy jelenlétre. Amint fentebb említésre került, a biztonság keresése során a menekültek a valóságban sokszoros ténybeli és jogi kockázatokkal és akadályokkal szembesülnek. Gyakran nem tudnak szabályos módon belépni egy menedéket nyújtó országba, ezért kénytelenek szabálytalan eszközökhöz folyamodni. Továbbá, hamis vagy hamisított dokumentumok használata, vagy a bevándorlási és a határellenőrzési követelmények más módon történő kijátszása a kérelmező attól való félelme miatt, hogy a határon elutasítják, szintén 'alapos ok'-nak minősülhet.”

B. A külföldiek kiutasításáról szóló cikkek tervezete

32. A Nemzetközi Jogi Bizottság által elfogadott, a külföldiek kiutasításáról szóló cikkek tervezete – amelyet az Egyesült Nemzetek Közgyűlése tudomásul vett (2014. december 10-i A/RES/69/119 határozat) – a jelen ügy szempontjából releváns alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

15. cikk

Sérülékeny személyek

„1. A kiutasítás alatt álló gyermekeket, időseket, fogyatékkal élő személyeket, várandós nőket és más sérülékeny személyeket ilyennek kell tekinteni, és sérülékenységüket figyelembe véve kell kezelni és védeni őket.

2. Különösen, a kiutasítás alatt álló gyermeket érintő minden intézkedés során a gyermek legfőbb érdekének elsődleges megfontolásnak kell lennie.”

22. cikk

A kiutasítás alatt álló külföldiek célállama

„1. A kiutasítás alatt álló külföldit az állampolgársága szerinti államba vagy bármely más olyan államba kell kiutasítani, amely a nemzetközi jog alapján köteles a külföldi befogadására, vagy bármely olyan államba, amely a kiutasító állam vagy – adott esetben – az érintett külföldi kérésére hajlandó őt befogadni.

2. Ha az állampolgárság szerinti államot vagy bármely más olyan államot, amely a nemzetközi jog alapján köteles a külföldit befogadni, nem sikerül azonosítani, és egyetlen más állam sem hajlandó a külföldit befogadni, akkor a külföldit bármely olyan államba ki lehet utasítani, ahol a külföldi beutazási vagy tartózkodási joggal rendelkezik, vagy – adott esetben – abba az államba, ahonnan a kiutasító államba érkezett.”

C. A Menekültügyi Információs Adatbázisban (AIDA) közzétett Jelentések

33. Az „Országjelentés: Magyarország – 2019 (frissített)” című dokumentum az Európai Menekültügyi Tanács által koordinált Menekültügyi Információs Adatbázisban (AIDA) került közzétételre. A jelentés megállapítja, hogy 2019-ben 11 101 migránst kényszerítettek vissza Magyarország területéről a határkerítés külső oldalára, míg 2 585 személyt akadályoztak meg a határkerítésen keresztül történő bejutásban. Magyarországon összesen 961 személyt fogtak el. A menedékkérelmek vonatkozásában a jelentés rámutat a nagyon alacsony elismerési arányra (az elutasítási arány 91,5% volt), és a rendkívül hosszadalmas eljárásokra, amelyek alatt a menedékkérőknek a tranzitónában kellett tartózkodniuk.

34. A Menekültügyi Információs Adatbázisban közzétett „Országjelentés: Szerbia – 2019 (frissített)” című dokumentum az alábbi megállapításokat tartalmazza a szerbiai menekültügyi eljárással kapcsolatban:

„Hozzáférés a területhez és visszakényszerítés: ... még mindig nem világos, hogy a különböző formájú kiutasítási határozatok hatálya alatt álló külföldiek hozzáférnek-e menekültügyi eljáráshoz, különösen akkor, ha valamelyik szomszédos országból (pl. Magyarországról vagy Horvátországból) térnek vissza, és úgy döntenek, hogy Szerbiában maradnak és menedékjogot kérnek. Végezetül, az az időtartam, amelyet a menedékjog iránti kérelem benyújtására várniuk kell, visszatartó hatással van a menedékkérőkre.

...

Szerbiában a regisztrációs igazolást nem tekintik menedékjogi kérelemnek. Ilyen módon a menedékjogi kérelem benyújtására vonatkozó szándék kifejezése nem jelenti a menekültügyi eljárás megindítását. Ez azonban előfeltétele a menedékjogi kérelem benyújtásának.

Nyilvántartásba vétele után a külföldit menekültügyi központba vagy más, a menedékkérők befogadására kijelölt létesítménybe irányítják. A menedékkérő köteles a nyilvántartásba vételi igazolás kiállításától számított 72 órán belül jelentkezni az ilyen létesítményben. ... Az igazolásban foglalt tartalom félreértésének egyik lehetséges következménye, hogy a menedékkérő nem jelenik meg 72 órán belül a menekültügyi központban. Ebben az esetben elveszíti a menedékkérő státuszt, és a külföldiekről szóló törvény rendelkezései értelmében illegális bevándorlóvá válik. Ekkor azt kockáztatja, hogy szabálysértési eljárás keretében megbüntetik, és a kiutasítási határozatok valamelyikét (tartózkodási engedély törléséről szóló határozat vagy visszatérési határozat) kézbesítik neki.

...

... Bevett gyakorlat, hogy a valódi menedékkérőket menekültügyi központok helyett befogadóközpontokba irányítják ... Következésképpen, a jogi segítséget nyújtó nem kormányzati szervezeteknek kell szorgalmazniuk az öt menekültügyi központ valamelyikébe történő áthelyezésüket. Ez az eljárás néha ... több hétig, sőt akár hónapokig is eltarthat, ami tovább késlelteti a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférésüket ...”

35. A befogadási körülményeket illetően a Szerbiáról szóló fenti jelentés az alábbi megállapításokat tartalmazza:

„A befogadóközpontokban uralkodó körülmények: A menekültügyi központokban a befogadási feltételek összességében kielégítőnek tekinthetők, kivéve a legnagyobb, Krnjačában található menekültügyi központot. Az ideiglenes befogadóközpontok életkörülményei azonban továbbra is komoly aggodalomra adnak okot, mivel nem megfelelőek a menedékkérők hosszú távú befogadására. Komoly aggodalomra ad okot, hogy sok befogadólétesítményben nem megfelelő a biztonság, és nyilvánvaló a csempészetben és esetlegesen az emberkereskedelemben részt vevő szervezett bűnözői csoportok jelenléte. Ez különösen aggasztó a kísérő nélküli menedékkérő gyermekek esetében, akik szinte valamennyi befogadóintézményben komoly veszélynek vannak kitéve. Különösen az adaševci, a šidi, az obrenovaci és számos más befogadóközpont életkörülményeivel kapcsolatban fogalmazódtak meg fontos kritikák és aggodalmak, e körülményeket haladéktalanul javítani kell.

...

Általánosságban elmondható, hogy a befogadóközpontok túlnyomó többségében – jellegükből és rendeltetésükből adódóan – nem megfelelőek az életkörülmények. A befogadóközpontokat ugyanis a 2015/2016-os tömeges menekültáradat idején hozták létre és tervezték meg azzal a céllal, hogy rövid távú (néhány napos) tartózkodást biztosítsanak. Amikor azonban a szomszédos országok határpolitikája megváltozott, és a Szerbiában való tartózkodás ideje néhány napról legalább 6 hónapra nőtt, a [befogadóközpontokban] romlottak az életkörülmények. Emiatt vitathatatlan, hogy a [befogadóközpontok] többségében az életkörülmények nem megfelelőek, és fő jellemzőik az alábbiak: túlszűfolttság, rossz higiéniai körülmények, a magánélet és a biztonság hiánya, rossz szanitációs körülmények, és az alapvető pszichoszociális szolgáltatások hiánya.”

A JOG

I. A KÉRELMEK EGYESÍTÉSE

36. A kérelmek hasonló tárgyára figyelemmel a Bíróság helyénvalónak tartja azok együttes, egyetlen ítéletben történő megvizsgálását (a Bíróság Eljárási szabályzata 42. szabályának 1. bekezdése).

II. AZ EGYEZMÉNYHEZ FÜZÖTT NEGYEDIK KIEGÉSZÍTŐ JEGYZŐKÖNYV 4. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

37. A kérelmezők azt panaszolták, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkét sértő kollektív kiutasításban volt részük. A Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke kimondja:

„Tilos a külföldiek kollektív kiutasítása.”

A. Elfogadhatóság

38. A Kormány előterjesztette, hogy a kérelmezők nem tettek panaszt a kitoloncolásukhoz vezető eljárás során (lásd a 43. pontot alább). Amennyiben ez a kérelem elfogadhatóságával kapcsolatos kifogásként értelmezhető, úgy a Bíróság megjegyzi, hogy a *Shahzad kontra Magyarország* ügyben (12625/17. sz. kérelem, 78. pont, 2021. július 8.) a Bíróság már megállapította: a szóban forgó rendőri intézkedéssel szembeni panasz hatékony volta nem került bizonyításra a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkének állítólagos megsértése tekintetében. A Bíróság nem lát okot arra, hogy a jelen ügyben más következtetésre jusson. Megállapítja, hogy a panasz nem nyilvánvalóan alaptalan, és az Egyezmény 35. cikkében felsorolt egyéb okok alapján sem elfogadhatatlan. Ezért a panaszt elfogadhatónak kell nyilvánítani.

B. Érdem

1. A felek előterjesztései

(a) A kérelmezők

39. A kérelmezők előterjesztették, hogy nem tagadták a hatóságok előtt a hamis útlevelek használatát. Azért jártak el így, hogy elmeneküljenek az üldöztetés elől. Egyértelműen kifejezték azon szándékukat, hogy menedékjogot kérjenek, és előadták azokat az indokokat,

amelyek alátámasztották az Egyezmény 3. cikkére alapított, érvekkel alátámasztható igényüket. A magyar hatóságok ahelyett, hogy a megfelelő menekültügyi eljárásra utalták volna a kérelmezőket, egy olyan országba toloncolták ki őket, ahol még soha nem jártak, s ezt anélkül tették, hogy egyedi körülményeiket megvizsgálták volna, és hogy a kérelmezőknek tényleges hozzáférése lett volna legális beutazási módokhoz. A menedékjogi kérelmükkel kiváltott kitoloncolásuk automatikus jellege miatt nem volt tényleges lehetőségük arra, hogy érveket terjesszenek elő a kiutasításuk ellen.

40. A kérelmezők továbbá úgy érveltek, hogy az ügyükben lezajlott események és a fent említett *Shahzad*-ügy eseményei között eltelt három év ellenére a tranzitzőnákhoz való hozzáférés tekintetében a hazai jogrendszer és a ténybeli körülmények nem változtak. Valójában a szóban forgó időszakban a tranzitzőnákhoz való hozzáférés korlátozottabb volt, mint a *Shahzad*-ügy eseményei idején. 2019 decemberében a röszkei tranzitzőnákba való belépést felfüggesztették, a tompai tranzitzőnába pedig naponta átlagosan egy személyt engedtek be.

41. A kérelmezők azt is előterjesztették, hogy a szóban forgó időszakban az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdése kizárta az elfogott külföldi személy átkísérését a határkerítés legközelebbi kapuján abban az esetben, ha a külföldi személy ellen büntetőeljárás volt folyamatban. Így a kérelmezők kitoloncolása egyértelműen sértette a hazai jogot. A kérelmezők továbbá felhívták a figyelmet az Európai Unió Bíróságának C-808/18. sz. ítéletére (lásd a fenti 27. és 28. pontokat).

42. Az első-hetedik kérelmezők rámutattak arra, hogy a jemeni nagykövetség egyik tanácsadójának azt követő látogatása, hogy kifejezték menedékjog iránti kérelem benyújtására vonatkozó szándékukat, egyértelműen sértette az uniós menekültügyi jogot. A nyolcadik-tizedik kérelmező előterjesztette, hogy a kitoloncolásukról szóló dokumentumot (lásd a fenti 15. pontot) akarataik ellenére írták alá.

(b) A Kormány

43. A Kormány előterjesztette, hogy a kérelmezők nem tettek panaszt az eljárás során. A kérelmezőket nem a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló törvény alapján utasították ki; valójában kiutasítási végzést egyik kérelmező ellen sem hoztak. A kérelmezőkkel szemben az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdésében foglalt intézkedést alkalmazták.

44. A Kormány azt is előterjesztette, hogy a szóban forgó intézkedést a visszatérési irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglalt derogáció keretében alkalmazták.

2. A Bíróság értékelése

45. A Bíróság megjegyzi, hogy a (fent hivatkozott) *Shahzad*-ügy kérelmezőjéhez hasonlóan a jelen ügy kérelmezőit is a magyar–szerb határon felállított határkerítés külső oldalára toloncolták ki. A határkerítést, amelyen a kérelmezőknek keresztül kellett menniük, egyértelműen a Magyarország és Szerbia közötti határ biztosítása érdekében emelték (ibid., 49. pont). A fent hivatkozott ítéletben (ibid., 46-52. pontok) kifejtett megfontolásokra figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezők kitoloncolása a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke szerinti kiutasításnak minősült. A Bíróságnak így azt kell megvizsgálnia, hogy a kérelmezők kiutasítása „kollektív” jellegű volt-e.

46. Valamely kiutasítás „kollektív”-nek minősüléséhez „a csoporthoz tartozó minden egyes külföldi egyén egyedi ügyében lefolytatott ésszerű és objektív vizsgálat” hiánya a döntő

kritérium (lásd *N.D. and N.T. v. Spain* [GC], nos. 8675/15, 8697/15, § 195, 13 February 2020). E szabály alól azok az esetek képeznek kivételt, amikor az egyéniesített kiutasítási határozat hiánya a kérelmező saját magatartásának tudható be (lásd *M.H. and Others v. Croatia*, nos. 15670/18, 43115/18, § 294, 18 November 2021, és az ott hivatkozott esetjog).

47. A jelen ügy kérelmezőit az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdése alapján toloncolták ki, amely felhatalmazta a rendőrséget arra, hogy a magyar területen illegálisan tartózkodó külföldi állampolgárokat elfogja, és a határkerítés legközelebbi kapuján átkísérje, kivéve, ha bűncselekmény elkövetésének a gyanúja merült fel velük szemben (lásd a fenti 22. pontot). Mivel a kérelmezőket – vagy legalábbis néhányukat – hamis úti okmányok használata miatt bűncselekmény elkövetésével gyanúsítottak (lásd a fenti 7., 9., 12., 15. és 18. pontot), a Bíróság észrevételezi, hogy a Kormány által hivatkozott rendelkezés nem szolgálhatott jogszerű alapul a kérelmezők kitoloncolásához. Úgy tűnik tehát, hogy a kérelmezők kitoloncolása sértette a hazai jogot.

48. Akárhogy is legyen, a Bíróság annak vizsgálatával folytatja, hogy a kérelmezők számára tényleges lehetőséget biztosítottak-e arra, hogy érveket terjesszenek elő a kitoloncolásuk ellen, és hogy létezett-e elegendő, azt bizonyító garancia, hogy a kérelmezők személyes körülményeit valóban és egyéniesített módon figyelembe vették a kitoloncolásuk előtt (lásd *Khlaifia and Others v. Italy* [GC], no. 16483/12, § 238, 15 December 2016, és *Asady and Others v. Slovakia*, no. 24917/15, § 62, 24 March 2020).

49. A kérelmezők – nem vitatottan – kifejezték azon szándékukat, hogy Magyarországon menedékjogot kérjenek, és elfogásukkor együttműködtek a hatóságokkal. A magyar hatóságok ahelyett, hogy megvizsgálták volna a kérelmezők érveit és a különösen kiszolgáltatott helyzetben lévő kérelmező gyermekek (lásd a fenti 5., 6. és 32. pontot) szükségleteit, azonnal kitoloncolták őket Szerbiába. A Bíróság úgy véli, hogy a hatóságok magatartása nem volt igazolható a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke alapján. Ezzel kapcsolatosan megjegyzi, hogy a kérelmezők a budapesti repülőtéren hivatalos határátkelőhelyre érkeztek, és jelentkeztek a határőröknél. Ezután egy olyan országba toloncolták ki őket, ahonnan nem érkeztek. Így a jelen ügyben fennállt helyzetet meg kell különböztetni az olyan helyzettől, amikor a meglévő határátkelőhelyekhez valós és hatékony hozzáféréssel rendelkező külföldiek úgy döntöttek, hogy máshol, engedély nélkül lépik át a szárazföldi határt, és azután visszairányították őket abba az országba, ahonnan beléptek (a megváltoztatandók megváltoztatásával lásd *M.K. and Others v. Poland*, nos. 40503/17 and 2 others, § 207, 23 July 2020, ellentétes esetjogként lásd a fent hivatkozott *N.D. and N.T. v. Spain*, §§ 209-210, 231).

50. Továbbá, bár a kérelmezők kétségkívül hamisított okmányokat használtak az utazásukhoz, és ezen okmányok felhasználásával próbáltak Magyarországra belépni, ez önmagában nem minősülhetett a hatóságokat a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikke alapján terhelő kötelezettség teljesítése alól felmentést adó magatartásnak. Valójában a Bíróság korábban már hangsúlyozta, hogy az Egyezményben biztosított védelem nem függhet olyan formai megfontolásoktól, mint például az, hogy a védendő személyeket a nemzeti vagy az uniós jog adott helyzetre alkalmazandó valamelyik rendelkezésével összhangban engedték-e be valamelyik szerződő állam területére. Az ezzel ellentétes megközelítés az önkényesség komoly kockázatával járna, mivel az Egyezmény alapján védelemre jogosult személyeket pusztán formai megfontolások alapján meg lehetne fosztani e védelemtől, például azzal az indokkal, hogy mivel nem jogszerűen lépték át az államhatárt, nem igényelhetik érvényesen az Egyezmény által biztosított védelmet. Az államok azon jogos törekvése, hogy megghiúsítsák a bevándorlási korlátozások kijátszására irányuló, egyre gyakoribb kísérleteket nem terjedhet odáig, hogy az Egyezményben – és különösen a 3. cikkben – biztosított védelem elveszítse a hatékonyságát (lásd a fent hivatkozott *N.D. and N.T. v. Spain*, 184). A Bíróság azt sem

hagyhatja figyelmen kívül, hogy a nemzetközi védelmet kérő személyek gyakran kényszerülnek arra, hogy megfelelő úti okmányok nélkül utazzanak, és – következésképpen – bizonyos körülmények között hamis vagy hamisított okmányok használatához folyamodhatnak, különösen, ha légi úton utaznak (lásd a fenti 30. és 31. pontot, valamint a Bíróság által az *O.M. and D.S. v. Ukraine* ügyben alkalmazott megközelítést; no. 18603/12. §§ 21, 33, 77-100, 15 September 2022). Mindenesetre úgy tűnik, hogy a jelen ügyben a kérelmezők kitoloncolásának az oka nem a hamis úti okmányok használata volt. A Kormány megerősítette, hogy a kérelmezőkkel szemben nem hoztak kiutasítási végzést, és hogy az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdésében előírt általános intézkedés alapján toloncolták ki őket Szerbiába (lásd a fenti 43. pontot).

51. A fentiekre figyelemmel a Bíróság megállapítja, hogy a kérelmezőket anélkül toloncolták ki Szerbiába, hogy tényleges lehetőséget kaptak volna érvek előterjesztésére a kitoloncolásukkal szemben. Kitoloncolásuk ezért kollektív jellegű volt. A Kormány által a visszatérési irányelv 2. cikke (2) bekezdésének a) pontjában foglalt derogációra tett hivatkozás (lásd a fenti 44. pontot) nem befolyásolja ezt a következtetést, és az ilyen hivatkozást az EUB egyébként is elutasította, amikor megállapította, hogy az államhatárról szóló törvény 5. § (1b) bekezdésére alapozott kitoloncolások nem tartották tiszteletben az irányelvben meghatározott biztosítékokat (lásd a fenti 28. pontot).

52. Következésképpen, az Egyezmény Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyvének 4. cikkét megsértették.

III. AZ EGYEZMÉNY 3. CIKKÉNEK ÁLLÍTÓLAGOS MEGSÉRTÉSE

53. A kérelmezők az Egyezmény 3. cikke alapján azt panaszolták, hogy anélkül utasították ki őket Szerbiába – ahol nem állt rendelkezésükre megfelelő menekültügyi eljárás –, hogy értékelték volna azokat a következményeket, amelyekkel kitoloncolásuk a 3. cikkben számukra biztosított jogra nézve járt, megsértve az e rendelkezésben foglalt eljárásjogi kötelezettséget. A 3. cikk kimondja:

„Senkit sem lehet kínzásnak, vagy embertelen, megalázó bánásmódnak vagy büntetésnek alávetni.”

A. Elfogadhatóság

54. A Bíróság megállapítja, hogy a fenti panaszok nem nyilvánvalóan alaptalanok az Egyezmény 35. cikke 3. bekezdésének a) pontja értelmében, és semmilyen más okból sem elfogadhatatlanok. Ezért elfogadhatónak kell nyilvánítani őket.

B. Érdem

1. A felek előterjesztései

55. A kérelmezők előterjesztették, hogy a 3. cikk alapján érvekkel alátámasztható igénnyel rendelkeztek a származási országukban fennálló veszélyek vonatkozásában. Azt állították, hogy kitoloncolásuk előtt nem került sor a 3. cikkel ellentétes bánásmód veszélyének megfelelő értékelésre és annak vizsgálatára, hogy Szerbiában lesz-e hozzáférésük menekültügyi eljáráshoz. Arra is rámutattak, hogy nem volt előzetes egyeztetés a szerb hatóságokkal a Szerbiába történő kitoloncolásukkal kapcsolatosan. A kérelmezők továbbá azt állították, hogy

a Kormány teljesen félreértette a vizsgált ügyet, mivel észrevételeiben kizárólag a kérelmezőkkel szembeni rendőri bánásmód kérdésével foglalkozott. A nyolcadik-tizedik kérelmezők hangsúlyozták, hogy Szerbiában megtagadták tőlük a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést, így nincstelenül és a visszaküldés veszélyének kitéve maradtak. Szerbiai tartózkodásuk nem volt szabályozott, csupán megtűrt.

56. A Kormány úgy érvelt, hogy a jogszabályok alapján a rendőrség köteles megfelelően eljárni, és különösen tiszteletben kell tartania a kínzás és a bántalmazás tilalmát. Számos mechanizmus, így például a jelentéstétel és az ellenőrzés biztosítja a szakmai magatartási normák betartását, és a kötelességzegéssel kapcsolatos állítások kivizsgálását.

2. Harmadik fél beavatkozók

57. Az IDEAS Kutatási és Szociális Fejlesztési Központ rámutatott, hogy a menekültügyi rendszer tekintetében Szerbia teljesítménye aggasztó volt. A Magyarországról, valamint Horvátországból és Romániából kollektíven kiutasított és visszairányított menedékkérők nehézségekbe ütközhetek a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés során, mivel a szerb hatóságoknak nem volt hivatalos álláspontja az ilyen esetekre vonatkozóan. A beavatkozó szerint gyakran előfordult, hogy a visszairányított személyeket szabálysértési eljárással büntették, különösen Szerbia északi (a Magyarországgal határos területen fekvő) városaiban, valamint Belgrádban. Kiutasítási végzést is kiadhattak ellenük. Ennek következtében a nem hivatalos úton visszairányított, nemzetközi védelemre szoruló személyektől megtagadták a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést, és olyan illegális bevándorlóként kezelték őket, akik azt kockáztatták, hogy olyan eljárásban utasítják ki őket más szomszédos országba, amelyben egyáltalán nem vizsgálták a visszaküldés veszélyének a fennállását.

58. 2009 óta összesen 652 708 regisztrációs igazolást állítottak ki, de menedékjogi kérelmet csak 3 700 esetben nyújtottak be, ami a menekültügyi törvény alapján regisztrált összes külföldi 0,6%-át jelenti. A 2008-2021 közötti időszakban mindössze 196 személy kapott nemzetközi védelmet Szerbiában, ami a beavatkozó szerint rendkívül alacsony elismerési arányt jelentett. Véleménye szerint a rendszert általánosságban nem lehetett hatékonnak tekinteni.

59. A beavatkozó rámutatott továbbá arra, hogy Szerbiában a regisztrációs igazolás nem minősült menedékjog iránti kérelemnek, így az ilyen igazolással rendelkező személy nem minősült menedékkérőnek, és nem rendelkezett jogokkal a befogadás anyagi feltételeivel kapcsolatosan. A nemzetközi védelemre szoruló személyeket arra kényszerítették, hogy hetekig várjanak valamelyik menekültügyi intézménybe történő átszállításukra, ahol menedékjogi kérelmüket benyújthatták. Ráadásul, gyakorlatilag csak a (Belgrádban található) Krnjača Menekültügyi Központban elhelyezett személyek tudták megindítani a menekültügyi eljárást. A beavatkozó előadta, hogy az elhelyezési körülmények siralmasak, és a 2019-2021-es időszakban is siralmasak voltak, amikor a hivatalos statisztikák szerint évente mintegy 60 000 személy érkezett Szerbiába.

3. A Bíróság értékelése

60. Egy menedékkérő harmadik országba történő, menedékjogi kérelmének érdemi vizsgálata nélküli kitoloncolása esetén az Egyezmény 3. cikke alapján a kiutasító államra háruló eljárási kötelezettségre vonatkozó általános elveket az *Ilias és Ahmed kontra Magyarország* ügyben hozott ítélet ([GC], 47287/15. sz., 124-141. pontok, 2019. november 21.) foglalja össze.

61. A Bíróság következetesen elismeri a visszaküldés tilalma (*non-refoulement*) elvének fontosságát (lásd például *M.S.S. v. Belgium and Greece* [GC], no. 30696/09, § 286, ECHR 2011, és *M.A. v. Cyprus*, no. 41872/10, § 133, ECHR 2013 (kivonatok)). Megismétli, hogy egy

külföldi személy szerződő állam általi kiutasítása a 3. cikk alá tartozó kérdést vethet fel, és ilyen módon az adott államnak az Egyezmény alapján fennálló felelősségét is maga után vonhatja abban az esetben, ha alapos okkal feltételezhető, hogy kitoloncolása esetén az adott személyt a 3. cikket sértő bánásmód valós veszélye fenyegetné a célországban (lásd *O.M. and D.S. v. Ukraine*, no. 18603/12, § 81, 15 September 2022)). A Bíróság jelezte, hogy ha a szerződő állam a menedékkérő menedékjogi kérelmének érdemi vizsgálata nélkül kívánja harmadik országba kiutasítani a menedékkérőt, akkor a kiutasító hatóságok előtt felmerülő legfőbb kérdés az, hogy az érintett személynek lesz-e hozzáférése megfelelő menekültügyi eljáráshoz a fogadó harmadik országban (lásd a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ügyben hozott ítélet 131. pontját).

62. A jelen ügyben a Bíróság a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével összefüggésben megállapította, hogy a magyar hatóságok Szerbiába toloncolták ki a kérelmezőket (lásd a fenti 45. pontot). Nem vitatott továbbá, hogy kitoloncolásuk előtt a kérelmezők nemzetközi védelem iránti kérelmet terjesztettek elő a magyar hatóságoknál. A hatóságokkal való érintkezés során hivatkoztak azokra a veszélyekre, amelyekkel Jemenben, illetve Afganisztánban állítólagosan szembesülnének; véleményük szerint ezek a veszélyek alátámasztották nemzetközi védelem iránti kérelmüket (lásd a fenti 6., 8. és 14-16. pontot).

63. A rendőrség ahelyett, hogy a kérelmezők menedékjogi kérelmének az illetékes hatóságok felé továbbításával megkönnyítette volna a kérelmezők számára a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést, és lehetővé tette volna számukra, hogy kérelmeik elbírálásáig Magyarországon maradhassanak (összehasonlításképpen lásd a fenti 26. és 27. bekezdést), Szerbiába toloncolta ki a kérelmezőket. A kitoloncolás kizárólag azon a tényen alapult, hogy a kérelmezőket Magyarországon illegálisan tartózkodó személyeknek tekintették, akik kifejezték azon szándékukat, hogy menedékjogot kérjenek, amire az alkalmazandó jog szerint csak a magyar–szerb határon található magyar tranzitónak valamelyikében volt lehetőség (lásd a fenti 21. bekezdést). Következésképpen, a magyar hatóságok által hozott, a kérelmezők kitoloncolására vonatkozó döntés semmilyen kapcsolatban nem állt a kérelmezők menedékjog iránti kérelmének az érdemével, ezért nem a Bíróság feladata annak megvizsgálása, hogy származási országukban a kérelmezőkkel szemben fennállt-e a bántalmazás veszélye (lásd a fent idézett *Ilias és Ahmed* ügy 145. pontját). Ehelyett a Bíróságnak azt kell megvizsgálnia, hogy a kérelmezők Szerbiába történt kitoloncolása összeegyeztethető volt-e a 3. cikk alapján az alperes államra háruló eljárási kötelezettségekkel.

64. Ezzel kapcsolatosan a Bíróság megismétli: minden olyan esetben, amikor egy menedékkérőt az általa benyújtott menedékjogi kérelem érdemi vizsgálata nélkül toloncolnak ki valamely szerződő államból egy harmadik közvetítő országba, a kiutasító állam attól függetlenül köteles alaposan megvizsgálni, hogy fennáll-e annak a valós veszélye, hogy a fogadó harmadik országban megtagadják a menedékkérőtől a visszaküldéssel szemben védelmet biztosító megfelelő menekültügyi eljáráshoz való hozzáférést, hogy a fogadó harmadik ország az Egyezmény részes állama-e vagy sem. Ha megállapítást nyer, hogy a létező garanciák ebben a vonatkozásban nem elegendőek, akkor a 3. cikkből az a kötelezettség következik, hogy a menedékkérőt ne toloncolják ki ezen harmadik országba (lásd a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ítélet 134. pontját).

65. A jelen ügyben úgy tűnik, hogy a kérelmezőknek nem volt kapcsolata Szerbiával, és sem a hatóságok a hazai eljárásban, sem a Kormány a Bíróság előtti eljárásban nem hivatkozott a kérelmezők számára biztonságos harmadik országgént Szerbiára (vö. a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ügy 151-3. pontjaival; lásd még a biztonságos harmadik ország fogalmára vonatkozó, a fenti 20. pontban idézett hazai jogot). Mindenesetre, az e tárgyban készült aggasztó jelentések (lásd a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ítélet 68-76. pontjait; lásd még a fenti 34., 35. és 57-59.

pontokat) ellenére semmilyen azt bizonyító információ nem került előterjesztésre, hogy a kérelmezők kitoloncolását bármilyen – nemhogy megfelelő – értékelés alátámasztotta volna a szerbiai menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés és az eljárás megfelelősége (lásd a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ítélet 148. és 152. pontját) tekintetében. Az ilyen értékelést a magyar hatóságoknak hivatalból, az összes releváns és naprakész információ alapján kellett elvégezniük (lásd a fent hivatkozott *O.M. and D.S. v. Ukraine*, 96. §).

66. Ezzel kapcsolatban a Bíróság észrevételezi: a kérelmezők kitoloncolása láthatóan azon a feltételezésen alapult, hogy a szerb területre történő belépésük után a kérelmezők a magyar tranzitónában menedékjogot kérhetnek (lásd a fenti 8., 10., 16. és 21. bekezdést). A Bíróság azonban megjegyzi: nincs jele annak, hogy a hazai hatóságok meggyőződtek volna a menekültügyi eljárás kérelmezők általi tényleges hozzáférhetőségéről a tranzitónában. A Kormány nem terjesztett elő érvet ezzel kapcsolatosan, bár tisztában kellett lennie a Bíróság azon megállapításával, hogy a tranzitónák nem biztosítanak hatékony lehetőséget a Magyarországra történő legális belépéshez (lásd a fent hivatkozott *Shahzad*-ügyben hozott ítélet 65. pontját), valamint a kérelmezők azon állításával, hogy a menekültügyi eljáráshoz való hozzáférés a Bíróság említett megállapítása óta még korlátozottabbá vált a tranzitónában (lásd a fenti 55. pontot).

67. Nagyon fontos megjegyezni, hogy a kérelmezőket nem a tranzitónába vitték, hanem eltávolították az alperes állam joghatósága alól. Illegális szerbiai belépésre és tartózkodásra kényszerítették őket, és a kérelmezők az ilyen tartózkodással együtt járó nehézségekkel szembesültek (lásd a fenti 32., 34., 35. és 57-59. pontokat). Ráadásul, amint fentebb említésre került, a hatóságok nem végeztek előzetes értékelést arra vonatkozóan, hogy a szerbiai menekültügyi eljárás elegendő garanciákat biztosított-e annak elkerülésére, hogy a kérelmezőket az Egyezmény 3. cikke szempontjából releváns kockázatok megfelelő felmérése nélkül, közvetlenül vagy közvetve kitoloncolják a származási országukba.

68. A Bíróság hangsúlyozza, hogy a 3. cikk szempontjából egy szerződő állam még azon feltételezés alapján sem tagadhatja meg egy menedékkérőtől a területére történő belépést, és még azon feltételezés alapján sem toloncolhatja ki a menedékkérőt azoknak a kockázatoknak a megfelelő értékelése nélkül, amelyekkel a belépés megtagadása vagy a kitoloncolás a menedékkérő e rendelkezésben védett jogaira nézve járhat, hogy az illető más módon esetleg visszatérhet (a megváltoztatandók megváltoztatásával lásd a fent hivatkozott *M.K. and Others v. Poland* ítélet 179. pontját).

69. A fentiekre figyelemmel a Bíróság ezért arra a következtetésre jut, hogy az alperes állam nem tett eleget az Egyezmény 3. cikkéből fakadó, annak megvizsgálására vonatkozó eljárási kötelezettségének, hogy a kérelmezők megfelelő menekültügyi eljáráshoz jutnak-e Szerbiában, abban az országban, ahová kitoloncolták őket. Ezért a Bíróságnak nem szükséges megvizsgálnia, hogy a 3. cikket a kérelmezők által hivatkozott egyéb okok miatt is megsértették-e (lásd az 55. pontot, valamint a fent hivatkozott *Ilias és Ahmed* ügy 165. pontját).

70. Következésképpen, az Egyezmény 3. cikkének eljárásjogi ágát megsértették.

IV. EGYÉB PANASZOK

71. A kérelmezők az Egyezménynek a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével együtt olvasott 13. cikke alapján azt is kifogásolták, hogy nem állt rendelkezésükre hatékony jogorvoslat a kitoloncolás tekintetében. A nyolcadik-tizedik kérelmezők az Egyezménynek a 3. cikkel együtt olvasott 13. cikkére is hivatkoztak.

72. Az ügy tényeire, a felek beadványaira, és a fenti megállapításokra figyelemmel a Bíróság úgy véli, hogy a jelen kérelemben felvetett főbb jogi kérdéseket megvizsgálta. Ezért

megállapítja, hogy a kérelmezők további panaszai elfogadhatók, de nem szükséges azokról külön döntést hozni (lásd *Centre for Legal Resources on behalf of Valentin Câmpeanu v. Romania* [GC], no. 47848/08, § 156, ECHR 2014, és *H.M. and Others v. Hungary*, no. 38967/17, § 33, 2 June 2022).

II. AZ EGYEZMÉNY 41. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSA

1. Az Egyezmény 41. cikke kimondja:

„Ha a Bíróság az Egyezmény vagy az ahhoz kapcsolódó jegyzőkönyvek megsértését állapítja meg és az érdekelt Magas Szerződő Fél belső joga csak részleges jóvátételt tesz lehetővé, a Bíróság – szükség esetén – igazságos elégtételt ítél meg a sértett félnek.”

A. Károk

74. A kérelmezők személyenként 5 000 euró nem vagyoni kártérítést követeltek.

75. A Kormány túlzottnak találta az igényeket.

76. Az ügy egyedi körülményeire és a megállapított jogsértések természetére figyelemmel a Bíróság az első-hetedik kérelmezők részére együttesen 10 000 eurót, a nyolcadik-tizedik kérelmezők részére pedig együttesen 7 000 eurót, továbbá az ezen összegeket esetlegesen terhelő adók összegét ítéli meg nem vagyoni kártérítésként.

B. Költségek és kiadások

77. A kérelmezők mindegyik kérelem vonatkozásában 4 000 eurót kértek a Bíróság előtti képviselőjükkel kapcsolatosan felmerült költségek és kiadások megtérítésére.

78. A Kormány vitatta az igényt.

79. A Bíróság esetjoga szerint a kérelmező csak annyiban jogosult a költségek és a kiadások megtérítésére, amennyiben bizonyítja, hogy azok ténylegesen és szükségszerűen merültek fel, és összegüket tekintve észszerűek. A jelen ügyben a birtokában lévő dokumentumokra és az említett kritériumokra figyelemmel a Bíróság ilyen címen együttesen 3 000 euró, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegének a megítélését tartja észszerűnek a Bíróság előtti eljárás tekintetében a kérelmezők részére, akiket ugyanaz a jogi képviselő képviselt.

EZEN INDOKOK ALAPJÁN A BÍRÓSÁG EGYHANGÚLAG

1. *Úgy határoz*, hogy egyesíti a kérelmeket;
2. Elfogadhatónak *nyilvánítja* a kérelmeket;
3. *Megállapítja*, hogy az Egyezményhez fűzött Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkét megsértették;
4. *Megállapítja*, hogy az Egyezmény 3. cikkének eljárásjogi ágát megsértették;
5. *Megállapítja*, hogy a kérelmezők által az Egyezménynek a Negyedik Kiegészítő Jegyzőkönyv 4. cikkével együtt olvasott 13. cikke alapján tett panaszok, valamint a

nyolcadik-tizedik kérelmező által az Egyezménynek a 3. cikkel együtt olvasott 13. cikke alapján tett panasz érdemét nem szükséges megvizsgálni;

6. *Megállapítja:*

- (a) hogy attól az időponttól számított három hónapon belül, amikor az ítélet az Egyezmény 44. cikkének 2. bekezdése szerint véglegessé válik, az alperes államnak az alábbi összegeket kell kifizetnie a kérelmezők részére az alperes állam nemzeti valutájában, a kifizetési átváltási árfolyam alkalmazásával:
 - i. nem vagyoni kár tekintetében az első-hetedik kérelmezők részére együttesen 10 000 (tízezer) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - ii. nem vagyoni kár tekintetében a nyolcadik-tizedik kérelmezők részére együttesen 7 000 (hétezer) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
 - iii. költségek és kiadások tekintetében az összes kérelmező részére együttesen 3 000 (háromezer) eurót, továbbá az ezen összeget esetlegesen terhelő adók összegét;
- (b) hogy a fent említett három hónap lejártát követően a kifizetés időpontjáig a késedelmes időszakra az Európai Központi Bank marginális kamatát három százalékponttal meghaladó mértékű kamatot kell fizetni a fenti összegek után;

7. A kérelmező igazságos elégtétellel kapcsolatos további igényeit *elutasítja*.

Készült angol nyelven, írásbeli kihirdetésre került 2023. október 12-én, a Bíróság Eljárási szabályzata 77. szabálya 2. és 3. bekezdésének megfelelően.

Renata Degener
Hivatalvezető

Marko Bošnjak
Elnök

MELLÉKLET

Ügylista:

Sorszám	Kérelmező neve	Kérelem száma	Születési év	Állampolgárság	Tartózkodási hely
1.	S.S.	56417/19	1976	jemeni	Bécs, Ausztria
2.	B.B.	56417/19	1989	jemeni	Bécs, Ausztria
3.	A.A.K.	56417/19	1994	jemeni	Bécs, Ausztria
4.	A.F.A.K.	56417/19	1998	jemeni	Bécs, Ausztria
5.	Y.A.K.	56417/19	2000	jemeni	Bécs, Ausztria
6.	A.K.A.K.	56417/19	2004	jemeni	Bécs, Ausztria

Sorszám	Kérelmező neve	Kérelem száma	Születési év	Állampolgárság	Tartózkodási hely
7.	E.A.K.	56417/19	2008	jemeni	Bécs, Ausztria
8.	F.W.	44245/20	1959	afgán	Hamburg
9.	N.W.	44245/20	1996	afgán	Hamburg
10.	H.W.	44245/20	2001	afgán	Hamburg